

ประกาศศาลฎีกา
เรื่อง แจ้งคำสั่งศาลฎีกา

ด้วยคดีเลือกตั้งหมายเลขดำที่ ลต ๒/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ ลต ๒/๒๕๖๓ ระหว่าง
นางนันทิยา วงศ์วานิชย์ ผู้ร้อง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้คัดค้าน เรื่อง พระราชบัญญัติการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นฯ (ชั้นตรวจรับคำร้อง)

ศาลฎีกามีคำพิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ร้อง

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

(นายอริศม์ อินทภูติ)
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา

ปิดประกาศ

○ (๓๑)

คำสั่ง

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่

ลต ๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่

ลต ๒/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

คดีสืบเนื่องจากผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

แม่ฮ่องสอน ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่ประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหาร

- ๒ -

ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพราะผู้ร้องมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งในวันสมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสามวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ขอให้รับสมัครและประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยแล้วมีคำสั่งยกคำร้องผู้ร้องอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้ง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งวินิจฉัยว่า กรณีของผู้ร้องเป็นการใช้สิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งกรณีที่ไม่ได้รับการประกาศรายชื่อตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งพิจารณาวินิจฉัยคดีของผู้ร้องได้ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้รับสมัคร

- ๓ -

และประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์ของผู้ร้องไว้พิจารณา

ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำร้องอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้ง

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า
ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งต่อศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้ง
หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้รับใบสมัครแล้ว ให้ตรวจสอบใบสมัคร เอกสาร หลักฐาน และค่าธรรมเนียมว่าครบถ้วนหรือไม่
ถ้าเห็นว่าไม่ครบถ้วนให้คืนเอกสาร หลักฐาน และค่าธรรมเนียมทั้งหมดให้ผู้สมัครนั้นในทันที” และ
วรรคสาม บัญญัติว่า “ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบ
ความถูกต้องของการสมัครของผู้สมัครตามวรรคสอง และตรวจสอบว่าผู้นั้นมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
หรือไม่ เมื่อเห็นว่าถูกต้องและผู้นั้นมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในเจ็ดวัน
นับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่น
ที่เห็นสมควร” มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อในประกาศตามมาตรา ๕๒

- ๔ -

ให้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสามวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร
ในการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยโดยเร็ว และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
ตามคำวินิจฉัยนั้น” บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิผู้สมัครผู้ใดที่ไม่มีชื่อในประกาศ
รายชื่อผู้สมัครตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสามวันนับแต่วันที่ประกาศ
รายชื่อผู้สมัคร โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยโดยเร็ว และเมื่อคณะกรรมการ
การเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยอย่างใดแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้น โดยบทบัญญัติ
ดังกล่าวไม่ได้บัญญัติให้สิทธิผู้สมัครอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อศาลอุทธรณ์
หรือศาลอุทธรณ์ภาคที่มีเขตอำนาจได้ ส่วนกรณีตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “เมื่อความ
ปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หรือได้รับแจ้งจากบุคคลใดว่า ผู้สมัครผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
วินิจฉัยโดยเร็ว ถ้าความปรากฏหรือได้รับแจ้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ให้คณะกรรมการ

- ๕ -

การเลือกตั้งวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน และถ้ามีหลักฐานตามสมควรว่า ผู้สมัครผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้สั่งถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร” และวรรคสาม บัญญัติว่า “การอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้อุทธรณ์ต่อ ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคที่มีเขตอำนาจ คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค ให้เป็นที่สุด การอุทธรณ์ดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ระงับหรือชะลอการเลือกตั้ง และให้ศาลอุทธรณ์หรือ ศาลอุทธรณ์ภาคพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้ง” บทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้สมัคร ซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและมีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้สมัคร แต่ต่อมาความปรากฏต่อคณะกรรมการ การเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือได้รับแจ้งจาก บุคคลใดว่า ผู้สมัครผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำวินิจฉัย ให้ถอนชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัคร เนื่องจากผู้สมัครผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครที่ถูก คณะกรรมการการเลือกตั้งถอนชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการการเลือกตั้งต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคที่มีเขตอำนาจได้ และคำวินิจฉัยของ ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคเป็นที่สุด

- ๖ -

สำหรับกรณีของผู้ร้อง การที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วน
จังหวัดแม่ฮ่องสอนประกาศรายชื่อผู้สมัครโดยมีชื่อของผู้ร้อง และระบุในช่องหมายเหตุต่อท้ายชื่อ
ผู้ร้องว่า “ไม่รับสมัคร” นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๒ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ผู้สมัครได้ส่งใบสมัคร เอกสาร หลักฐาน
และค่าธรรมเนียมครบถ้วนแล้ว ให้ออกหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครนั้นเรียง
ตามลำดับการยื่นสมัคร และให้ทำสำเนาฉบับไว้เป็นหลักฐาน และวรรคสาม บัญญัติให้
ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องของการสมัคร
ของผู้สมัครตามวรรคสอง และตรวจสอบว่าผู้นั้นมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ เมื่อเห็นว่าถูกต้อง
และผู้นั้นมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้
โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร
ประกาศรายชื่อผู้สมัครตามมาตราดังกล่าว จึงหมายถึงประกาศรายชื่อผู้สมัครที่ผู้อำนวยการ
การเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทำการตรวจสอบแล้ว เห็นว่า ผู้สมัครรายนั้นเป็น
ผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ตามมาตรา ๔๙ และมาตรา

- ๗ -

๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น การที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนระบุในช่องหมายเหตุ ต่อท้ายรายชื่อผู้ร้องในประกาศว่า “ไม่รับสมัคร” เนื่องจากผู้ร้องขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพราะผู้ร้อง ไม่ได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งในวันสมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง จึงมีผลเท่ากับว่าผู้ร้อง ไม่มีชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศรายชื่อผู้สมัครตามมาตรา ๕๒ ซึ่งผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งให้วินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องใช้สิทธิดำเนินการตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยอย่างใดแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้น บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้บัญญัติให้สิทธิผู้ร้องอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อศาลอุทธรณ์

- ๘ -

หรือศาลอุทธรณ์ภาคที่มีเขตอำนาจได้ ดังเช่นกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำวินิจฉัยให้ถอนชื่อ
ออกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครเพราะเหตุไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๖ เมื่อผู้ร้องไม่มีสิทธิอุทธรณ์
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อได้รับสมัครและประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็น
ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๕
แผนกคดีเลือกตั้ง จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งต่อศาลฎีกา
แผนกคดีเลือกตั้งได้

พิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ร้อง.

นายอริคม อินทุภูติ

นายสืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล

นายสมจิตร ทองศรี

